

Izhaja poljubno najmanj štirikrat na leto. Posamezne številke 15 vinarjev. V „Zvezi“ združena gasilna društva dobivajo „Gasilca“ brezplačno. Urednik FRAN BARLE v Ljubljani.

GASILEC

Cene enkratnim oglasom:
cela stran 37 kron 60 vin.,
 $\frac{1}{2}$ strani 18 kron 80 vin.,
 $\frac{1}{4}$ strani 9 kron 40 vin.,
 $\frac{1}{8}$ strani 4 krone 70 vin.
Pri večkratnem oglašanju
:: primeren popust. ::

Glasiło „Slovenske deželne zveze prostov. gasil. društev na Kranjskem“.

V Ljubljani, dne 17. junija 1914.

Predsedstvene vesti.

Izredni občni zbor.

Gasilno društvo na Viču praznuje dne 28. junija 1914 svojo štiridesetletnico. Ker se slavnosti udeleže gasilna društva od blizu in daleč, se izredni občni zbor Slovenske deželne zveze prost. gas. društev na Kranjskem vrši dne 28. junija 1914 ob pol 12. uri dopoldne na Viču v poletni dvorani pri g. Ivanu Jelačinu (preje Travnu). Dnevni red ostane tak, kakršnega smo objavili v zadnji številki »Gasilca«.

Predsedstvo.

Cesarska jubilejska ustanova avstro-ogrskih zavarovalnic.

Upraviteljstvo cesarske jubilejske ustanove avstro-ogrskih zavarovalnic je lani podelilo 27 ustanov po 100 K in 39 podpor. Ker letos predsedstvu ni došla nobena prošnja za podelitev ustanov, se gasilna društva opozarjajo na to ustanovo. Več podatkov o tej ustanovi smo objavili v »Gasilcu« leta 1911, v drugi številki.

Predsedstvo.

Enakost tiskovin.

Slovenska gasilska zveza je lani v svoji seji na Semeringu sklenila, da se vpeljejo v gasilnih društvih, v gasilskih župah in v deželnih gasilskih zvezah enake tiskovine. Da se sklep izvrši v polni meri, se gasilna društva, gasilske župe in posamezni dostojanstveniki prosijo, naj morebitne tozadevne nasvete vsaj do 31. junija vpošljejo meni.

Barle,

t. č. podstarosta Slov. gas. zveze.

Gasilska šola v Pragi.

Slovenska gasilska zveza je imela dne 8. in 9. septembra 1913 odborovo sejo na Semmeringu. Slovensko deželno zvezo prostovoljnih gasilnih društev na Kranjskem so zastopali tovariši Fran Barle (Ljubljana), Ivan Rus (Bled) in Josip Turk (Ljubljana), Zvezo slov. prostovoljnih požarnih bramb za Spodnje Štajersko pa tovariša dr. Richard Bergman in Fran Pristovšek (Žalec). O tem zborovanju je »Gasilec« že poročal in zategadelj se danes hočemo pečati le s predlogom tovariša Smekala o gasilski šoli. Tov. Smekal je predlagal, naj se leta 1914 otvori v Slatinanih pri Chrudimi v tovarnah Smekalovih entedenska gasilska šola, kjer bi se v šolo odposlanim gasilcem razlagalo oskrbovanje in negovanje parnih brizgalen, motorjev, avtomobilov itd. Frekventantom gasilske šole naj bi se razkazovali razni stroji, zlasti parne brizgalne, motorne, avtomobilne, mehanične lestve, ročne brizgalne in druga gasilska priprava. Predlog je bil soglasno spre-

jet in predsedništvu Slovanske gasilske zveze se je naročilo, naj vse potrebno ukrene, da se šola otvori meseca avgusta 1914. Predsedstvo Slovanske gasilske zveze se je takoj poprijelo stvari in takoj pri prvih ukrepih se je pokazalo, da Slatinan ni primeren za gasilsko šolo in da je za tako šolo primerna le Praga. Člani predsedstva so se združili v tem, da se gasilska šola priredi od 2. do 9. avgusta 1914 v Pragi in sestavi se je nastopni spored:

1. Princip in razložitev parnih strojev.
2. Preskuševanje parnih kotlov in oskrba.
3. Oskrba parnih brizgalen.
4. Motorne brizgalne.
5. Električne, bencinove in parne brizgalne. (Pri-merjanje).
6. Kemična gasila. (Kemične brizgalne. Razna gasil-ska sredstva.)
7. Slučajne zapreke parnih in motornih brizgalen.
8. Vaje s parnimi brizgalnimi.
9. Vaje z motornimi in kemičnimi brizgalnimi.
10. Vodovodi in požarni hidranti.
11. Požarni brzozjav in telefon.
12. Požarna policija.
13. Ognjevarna stavbna sredstva, impregniranje.
14. Varnostne priprave. Strelvod.
15. Razsvetljevalni pripomočki.
16. Organiziranje samaritanskih oddelkov.
17. Prva pomoč pri nezgodah.

Teoretični pouk bo trajal na dan tri ure, praktični dve uri, ostali čas se bo porabljal za razkazovanje meha-ničnih lestev itd. Po končani šoli se otvori gasilski muzej.

Glede povrnitve stroškov udeležencem še ni defini-tivnega sklepa, vprašanje je: a) ali povrne Slovenska ga-silska zveza vse stroške, b) ali zveza povrne stanovanje in hrano, c) ali povrne zveza potne, deželne gasilske zveze pa vse ostale stroške. Želja predsedstva je, da se deželne gasilske zveze gasilske šole v Pragi v čimvečjem številu udeleže in da se vsaj eden Slovencev prijavi k predavanju o kakršnemkoli predmetu iz gasilske stroke.

Slovenski deželni zvezi prostov. gasilnih društev na Kranjskem bo na prihodnjem občnem zboru vsekako dolo-čiti, koliko članov odpošlje v gasilsko šolo v Prago in koliko je pripravljena žrtvovati za povrnitev stroškov. Brez udeleženca ne sme ostati.

Gozdni požari.

Na Solnograškem se je pred kratkim razmotrivalo vprašanje, kdo je vodja gašenja pri gozdnih požarih. Po eni strani se je zatrjevalo, da so pri gozdnih požarih po gozdarskem zakonu vodje požarov gozdarski organi, po drugi strani pa, da je pri gozdnih požarih vodja gašenja po solnograškem policijskem požarnem redu poveljnik ga-silnega društva.

Poljedelsko ministrstvo in ministrstvo za notranje zadeve, ki sta imeli zadnjo besedo v tej zadevi, sta prišli navsezadnje do zaključka, da požarni policijski red predpisov gozdarskega zakona o gozdnih požarih prav nič ne izpremeni, ker ničesar ne omenja o gozdnih požarih. Ministrstvo v svoji razsodbi pravi, da se pri snovanju solnograškega požarno-policijskega reda in tudi pri posvetovanju v deželni zboru ni vpoštevalo gozdnih požarov, da tudi iz aktov, s katerimi se je predložil zakonski načrt v sankcijo, ni nikjer razvidno, da bi požarno-policijski red meril na izpremeno gozdarskega zakona. Solnograški požarni policijski red je osnovan na podlagi spodnjeavstrijskega požarnega policijskega reda, toda tudi pri snovanju tega požarnega policijskega reda ni nikdo mislil na izpremeno gozdarskih določil glede preprečenja gozdnih požarov. Ker nobeden omenjenih požarnih policijskih redov in tudi nobeden poznejših redov ne omenja gozdnih požarov, se pač more sklepati, da je namen požarnih policijskih redov, urediti preprečenje požarov po selih, in stavbah, sicer bi bilo gotovo tu ali tam govorjenje o gozdnih požarih.

Namen požarno policijskih redov je itak ta, da si občine uredijo požarno policijo, ki spada v delokrog posameznih občin. Skrb in preprečanje gozdnih požarov spada v gozdarsko policijo — varstvo gozdovja, dočim spada poljsko varstvo, odnosno poljska policija v občinski delokrog. Občina bi potemtakem pri gozdnih požarih prekoračila svoj delokrog, če bi se vtikala v vodstvo gašenja, in tudi policijski gasilni redi nimajo namena, vposegati v gozdarske pravice.

Čudni ljudje so ti Solnogradčani, da se pulijo za vodstvo gašenja. Mi pa smo mnenja: »Preje kot moreš, gasi, pa bodi gasilec ali gozdar in mirna Bosna!«

Društvene in župne zadeve.

Ljubljanska gasilska župa je imela dne 10. maja 1914 v Mostah pri Ljubljani drugi svoj redni občni zbor, pri katerem je bilo navzlic skrajno neugodnemu vremenu zastopanih 17 delegatov. Po nagovoru župnega načelnika tov. Turka poročal je župni poslovodja približno takole:

Čenjeni tovariši!

Žal mi je, da ne morem poročati o delovanju gasilske župe ljubljanske tako, kot bi vam rad. Temu pa nisem vzrok jaz in tudi nobeden izmed vas, vzrok je tisti, ki je zanesel razdor med kranjska gasilna društva. Nočem imenovati nobene osebe, saj itak ostanejo v kroniki kranjskega gasilstva zabeležena kot neizbrisljivi in ostuden madež. Pribijem pa, da je škandal vseh škandalov, da se vlačijo politični pretep in koristolovstvo na polje gasilstva; med gasilstvo, ki je v diametralnem nasprotju s pretepom in koristolovstvom. Ljubljanska gasilska župa je imela ob ustanovitvi šestero gasilnih društev: Ljubljano, Brezovico, Kašelj-Zalog, Moste, Štepanjo vas in Bizovik. Vihar, ki je nastal v gasilstvu nam je odnesel: Brezovico, Kašelj-Zalog in Štepanjo vas, prinesel pa nam je Spodnjo Šiško, Vič-Glince, Borovnico in Dravljje. Na novo pa se je ustanovilo gasilno društvo v Notranjih Goricah, ki se krepko razvija, da se niti ne pozna, da igra vlogo Benjamina v Gasilski župi ljubljanski. Danes ima gasilski župa ljubljanska osmero gasilnih društev, ki so navedena po starosti:

1. Ljubljana (1870).
2. Vič-Glince (1874).
3. Bizovik (1884).
4. Borovnica (1885).
5. Spodnja Šiška (1888).
6. Moste (1897).
7. Dravljje (1905).
8. Notranje Gorice (1912).

V gasilski župi ljubljanski združena gasilna društva štejejo približno 300 članov in to so člani, ki jih ne zvbijo

ne sirenski glasovi, ne žvenkanje z mošničkom s pota človekoljubla — v mlako političnega sovraštva ali k odri-vanju od korita.

Na prvem občnem zboru, ki se je vršil dne 13. avgusta 1911 na Selu, je bil izvoljen nastopni odbor:

Josip Turk (Ljubljana) za načelnika.

Tomaž Bricelj, (Štefanja vas), za podnačelnika.

Fran Barle, (Ljubljana); Fran Grad, (Kašelj); Ivan Zupan, (Moste); Josip Vrbinc (Bizovik); Fran Klemen, (Brezovica) za odbornike.

Fran Medic, (Ljubljana); Ivan Andlovec, (Ljubljana) za namestnika.

Za preglednike računov so bili izvoljeni: Alojzij Pip, (Ljubljana); Ivan Ramovš, (Selo); Fran Močilnikar, (Kašelj).

Vsled evolucije se je pozneje preosnovil odbor, tako, da je danes:

Josip Turk, načelnik,

Vilko Maurer, podnačelnik,

Ivan Zupan, (Moste); Josip Vrbinc, (Bizovik); Fran Boltžar, (Vič); Anton Drašlar, (Borovnica); Jakob Kušar, (N. Gorice) odborniki; poročevalec pa je vodil posle poslovodje.

Pregledovalci računov so: Alojzij Pip, (Ljubljana); Ivan Ramovš, (Selo); Ivan Rojina, (Šiška).

V tehničnem oziru mi je omeniti zlasti instruktivno vajo, ki se je vršila lani osore pred »Mestnim domom« v Ljubljani. Pri tej vaji se je pred vsem izvajal nastop župe kot celota, predočale so se redovne vaje v členu, četi in zboru. Pri vaji z orodjem smo opazili nastop gasilnega društva pri večjem ognju, razvoj pri požaru in vporabo signalov pri požaru. Po vaji nam je pokazal tovariš Roos iz Kranja vporabo suhogasilnega aparata »Theo«, ki je hvale vredna iznajdba v najnovejši dobi na polju gasilstva. V organizatoričnem oziru je centralni odbor imel najožje stike s svojimi društvi. Tako je na primer deloval zastopnik župe pri snovanju novega gasilnega društva v Notranjih Goricah, pri sporu v gasilnem društvu v Bizoviku, pri prireditvah v Mostah, Šiški itd. Je še veliko točk, ki so v prvi triletni dobi izostale, tega pa so, kakor rečeno, krve okoliščnosti in upajmo, da se izvrši v naslednji triletni dobi tudi to, kar se doslej storiti ni moglo.

Izrekam pa željo, naj bi se v gasilski župi ljubljanski združena gasilna društva oklenila drug drugega, da nastane celota, ki je nerazdružljiva, če »skala poka, grom se lomi«, kakor se v pesmi poje; izgubljena društva pa pojdite iskat in jih privedite nazaj na pota ljubezni do svojega bližnjega.

Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je imela župa 23 K 90 v dohodkov in 12 K 49 v stroškov. Prebitka je potemtakem 11 K 41 v. V imenu pregledovalcev računov poroča tov. Pip in predlaga absolutorij blagajniku.

Pri volitvi odbora so bili izvoljeni v odbor: Josip Turk, (Ljubljana), za načelnika; Vilko Maurer, (Sp. Šiška), za podnačelnika; Fran Boltžar, (Vič), Josip Vrbinc, (Bizovik), Anton Drašlar, (Borovnica), Ivan Zupan, (Moste) in Jakob Kušar, (Notr. Gorice) za odbornike. Za namestnike odbornikov sta bila izvoljena Anton Dintar, (Ljubljana), Anton Novak, (Vič). Pregledovalci računov so: Alojzij Pip, (Ljubljana), Fran Klemenčič, (Vič), Josip Makovec, (Moste). Župni poslovodja se izvoli pri prvi odbo-rovi seji.

Za delegate na občne zbore Slovenske deželne zveze prost. gas. društev na Kranjskem so bili izvoljeni: Vilko Maurer, (Sp. Šiška), Fran Boltžar, (Vič), Josip Vrbinc, (Bizovik), Anton Drašlar, (Borovnica), Ivan Zupan, (Moste) in Jakob Kušar, (Notr. Gorice).

Pri slučajnostih se sprejme predlog, da se izpremene pravila v toliko, da se občni zbor župe vrši vsako leto, ne pa na 3 leta. Nadalje se sprejme predlog, da se vrši vsako leto vsaj ena odborova seja in en župni izlet.

Tovariš Boltžar poroča, da gasilno društvo na Viču praznuje letos 40letnico in priporoča, naj se odredi, da se

občni zbor Slovenske dež. zveze prost. gas. društev na Kranjskem vrši na dan slavnosti (28. junija) namestu 7. junija.

Ljubljanska gasilska župa priredi dne 28. junija župni izlet na Vič.

Kamniška gasilska župa je imela dne 5. aprila t. l. svoj občni zbor v Domžalah. Doslejni načelnik tovariš Kremžar je poročal o delovanju župe in pojasnil sedanje razmere. Njegovo in tajniško poročilo se je vzelo na znanje. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni v odbor: Ivan Grad, (Beričev) za načelnika; Fr. Ručigaj, (Mengeš) za podnačelnika; Fran Žirovnik, (Kamnik), Ivo Detela (Dob), Ivan Lovrač, (Moravče) za odbornike; Fran Šimenc, (Dol), Rudolf Zupančič, (Dolsko) za namestnike odbornikov. Za pregledovalce računov so bili izvoljeni: Ivan Cerar, (Kamnik), Miha Friškovec, (Mengeš), Ivan Vesel, (Moravče).

Za delegate na občne zборе Slovenske dež. zveze prost. gas. društev na Kranjskem so bili izvoljeni: Ivan Grad, (Beričev), Fran Šimenc, (Dol) in Fran Ručigaj, (Mengeš).

Po občnem zboru se je takoj vršila odborova seja, pri kateri se je izvolil župni poslovodja, ki z izvolitvijo stopi v odbor.

Občni zbor

okrajne gasilske zveze št. 4 v Kranju dne 10. maja 1914.

Načelnik konstatuje sklepčnost, otvori zborovanje in preide k dnevnemu redu.

1. Nagovor načelnika. Načelnik Janko Sajovic pozdravi navzoče zborovalce in se jim zahvali za njih udeležbo. Nato omenja vse važnejše dogodke v pretekli poslovni dobi in med drugim tudi, da še vedno vladajo te žalostne razmere med staro in novo deželno gasilsko zvezo ter deželnim odborom in da se še vedno pristransko razdeljujejo podpore iz deželnega gasilskega zaklada.

Nadalje se spominja v toplih besedah umrlih prežasluznih gasilcev tovariša Karola Jäger, častnega načelnika kranjskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva in tovariša Ludovika Stricelja, ravnatelja prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva ljubljanskega.

2. Poročilo poslovodje: a) Tajniško poročilo. Poslovodja Jurij Depoli poroča, da se je dne 21. maja 1911 vršil v Kranju ustanovni zbor okrajne gasilske zveze.

Deželno predsedništvo je pravila »Okrajne gasilske zveze št. 8 v Kranju« potrdilo. Takrat je bilo v okrajno gasilsko zvezo št. 8 včlanjenih 12 društev s 688 člani. Ker je pa od ustanovitve okrajnih gasilskih zvez pa do sedaj izstopila skoraj polovica društev iz naše stare deželne gasilske zveze, zmanjšale so se okrajne gasilske zveze.

V pretekli poslovni dobi sklepal je odbor v treh sejah. Vršila sta se tudi dva izredna občna zbora in sicer: dne 20. aprila in 21. septembra 1913, pri katerih so se izvolili delegati za redni, oziroma izredni občni zbor »Slovenske deželne zveze prost. gas. društev na Kranjskem«. Glede na nepravilno in pristransko razdeljevanje podpor iz deželnega gasilskega zaklada, se je na izrednem občnem zboru naše zveze dne 20. aprila sklenila soglasno protestna resolucija.

Naša župa udeležila se je oficijelno dvakrat in sicer: pri pogrebu prezaslužnega, nepozabnega tovariša Frana Ks. Trošta, nadučitelja na Igu, kateremu se je tudi položil krasen šopek na krsto in pri 30letnici bratskega gasilnega društva v Trziču.

Društva nadzoroval je nadzornik, oziroma njegov namestnik v navzočnosti poslovodje. V splošnem se nahajajo shrambišča, gasilna orodja in oprava v popolnem redu, razen nekaterih majhnih izjem. Blagajniške knjige se pri nekaterih društvih pomanjkljivo in nejasno vodijo, in se je dotičnim funkcionarjem pokazalo praktično knjigovodstvo, ter sploh o vsem, kar se je smatralo za potrebno, poučilo.

V pretekli poslovni dobi je izstopilo iz naše župe in pristopilo k novi deželni gasilski zvezi 6 društev in sicer:

Zgor. Brnik, Naklo, Cerklje, Mavčiče, Predoslje in Voglje. Pravilno naznanila sta izstop Zgor. Brnik in Naklo, drugi pa, ker niso plačali prispevkov za svoje člane, kakor tudi ne odposlali imenike članov, smatrali so se izstopivšim. Namesto izstopivšega odbornikovega namestnika Josipa Burgerja iz Zgor. Brnika izvolil se je na izrednem občnem zboru naše župe dne 20. aprila 1912 tovariš Josip Zaletel iz Trziča.

Končno še poroča, da je danes v župi včlanjenih šest društev in sicer: Duplje, Kranj, Predvor, Stražišče, Šenčur in Trzič s skupaj 231 člani.

b) Blagajniško poročilo. Poslovodja poroča, da je bilo v pretekli poslovni dobi vseh prejemkov 85 K 05 v, vseh izdatkov pa 68 K 91 v, tedaj čistega premoženja 16 K 19 v, kateri znesek je naložen na vložno knjižico št. 19.724 »Mestne hranilnice v Kranju«.

3. Poročilo pregledovalcev računov. V imenu pregledovalcev računov poroča tovariš Edmund Rooss, in predlaga, da se poslovodji podeli absolutorij in da se mu izreče najtoplejša zahvala za njegov trud in požrtvovalnost.

4. Volitev odbora. Na predlog tovariša Franca Benedika volilo se je per acclamationem in so bili izvoljeni sledeči: a) načelnikom Jan. Sajovic, Kranj; b) podnačelnikom Jakob Bajželj, Stražišče; c) odbornikom Holzhacker Franc, Kranj, Zaletel Josip, Trzič, Završnik Karol, Duplje; d) odbornikovim namestnikom Jurij Arh, Predvor in Anton Ropret, Šenčur.

5. Volitev treh pregledovalcev računov. Na predlog tovariša Karola Završnika se izvolijo pregledovalcem računov sledeči: Franc Benedik, Stražišče, Ivan Pirc, Kranj, Edmund Rooss, Kranj.

6. Volitev 4 zastopnikov za izredni občni zbor »Slovenske deželne zveze prost. gas. društev na Kranjskem«. Na predlog tovariša Karola Završnika se izvolijo delegatom sledeči: Jakob Bajželj, Stražišče, Jurij Depoli, Kranj, Fran Holzhacker, Kranj, Janko Sajovic, Kranj.

7. Slučajnosti. Načelnik poroča, da je prostovoljno gasilno in reševalno društvo Kranj z ozirom na »Okrožnico vsem županstvom na Kranjskem« deželnega odbora kranjskega, vložilo prošnjo za podporo iz deželnega gasilskega zaklada in da do danes še ni nobene rešitve. O izidu se bode potem poročalo. Sklene se tudi, da se bode oziralo na prireditve posameznih društev in da se bodo pri takih prireditvah udeležila vsa društva, da si na ta način pomagamo drug drugemu in da se vsaj dotično društvo, ki ne dobi od nikoder nikake podpore, gmotno nekoliko podpre. Ker se ne zgodi nihče več k slučajnostim, se zahvali načelnik za izvolitev z zagotovitvijo, da bode z vsemi močmi deloval v prid prostovoljnemu gasilstvu in prosi ostale odbornike, da mu zvesto stojijo ob strani in da mu pomagajo v tem težavnem poslu, ker le na ta način je mogoče priti do pravega cilja.

Končno se spominja načelnik najvišjega zaščitnika gasilstva Njega Veličanstva našega presvitlega cesarja ter veli navzočim zborovalcem, da mu zakličejo trikratni »Slava«, kar tudi store in zaključijo I. redni občni zbor.

Gasilski izlet v Škofjo Loko. Dne 10. maja t. l. so priredila gasilna društva Kranj, Stražišče, Žabnica, Godešič pešizlet v Škofjo Loko. Pred Škofjo Loko je pričakovalo izletnike škofjeloško gas. društvo ter se je pridružilo izletnikom, tako, da je v Škofjo Loko prikorakalo nad 100 gasilcev. To je bilo lepo število, prava gasilska manifestacija! V Stari Loki je skrit teleban s tulenjem hotel izzivati izletnike, pa je pogorel. Temu bi dobrohotno svetovali, naj roma k Sv. Katarini in prosi za um in pamet. Morebiti bo uslišan. Koncert pri g. Guselu se je prav dobro obnesel, le neprestano klenkanje v župni cerkvi je presevalo. Odreditelju klenkanja je menda odklenkalo za čelom in tudi njemu bi morebiti pomagala Sv. Katarina.

Po koncertu so gasilna društva odkorakala na Trato, kjer so se v prijateljskem pozdravu razšla, v nadi, da se zopet snidejo pri gasilskem izletu.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo je imelo dne 13. junija t. l. svoj 44. redni občni zbor. Mestno občino je zastopal podžupan g. dr. Karol Triller. Po nagovoru načelnika tov. Turka je namestu odsotnega tajnika in obolelega tajnikovega namestnika poročal o delovanju društva tov. Barle približno takole:

Društveni odbor, ki smo ga izvolili pred dvema letoma, se je na lanskem občnem zboru dne 7. junija popolnil v toliko, da je bil za načelnika izvoljen tovariš Turk, za podnačelnika pa tovariš Dintar, ves ostali odbor pa je deloval celo dveletno poslovno dobo. Odbor je v sedmih sejah sklepal o društvenih zadevah ter je zlasti gledal na to, da se v društvu ohrani družabno življenje in da društvene prireditve kolikor koli pripomorejo društvenim blagajnam. V to svrhu se je priredil meseca julija l. l. vojaški koncert na Tratnikovem vrtu, na Sv. Štefana običajna božičnica v Mestnem domu, meseca maja pa društveni sestanek pri Lloyd. Dohodki vojaškega koncerta sicer niso znašali več kot 175 K 10 v, zato pa je nesla več božičnica, ki je nesla 1431 K 58 v. Dohodki se žalibog niso mogli v polni meri oddati tje, kamor so bili pravzaprav namenjeni. Društveni sestanek meseca maja je imel zgolj ta namen, da slavimo 30letnico tovariša Tomažiča in 25letnico tovariša Florjančiča. S Tomažičem imamo danes 11 članov s 30timi in s Florjančičem 20 članov s 25timi službenimi letmi. Tovarišu Tomažiču je odbor nabavil krasno darilce, tovarišu Florjančiču pa je deželni predsednik podelil zaslužni križec za 25letno delovanje na polju gasilstva. Mlajših članov kot je tovariš Florjančič imamo danes 43, tako, da šteje društvo 74 izvršujočih članov. Podpornih članov imamo 219, ki so v preteklem društvenem letu vplačali 1495 K članarine. Kruta smrt nam je v preteklem letu sicer prizanašala, odnesle pa so nam druge okolnosti nekatere člane, med njimi tovariša dr. Gregoriča in tovariša Čertaliča, prinesle pa so nam nekatere nove, med njim tovariša dr. Demšarja. V gospodarskem oziru se je odbor trudil, da vzdrži društveni inventar v rabljivem stanju, zlasti da se nadomestijo obrabljene cevi z novimi. Na prošnjo je občinski svet za nabavo novih cevi prispeval 1000 K. Cevi so došli in so pripravljene na dvokolnicah za vse slučaje. Cevi so preizkušene ter vzdrže do 18 atmosfer pritiska.

Tudi na svoje uslužbenice odbor ni pozabil. Vežbalcu Daxu je v njegovi boleznini nakazal podporo, reševalcema Kumlju in Zdraviču pa je zvišal mesečno plačo. Iz podpornega sklada se je najstarejšemu in sedaj popolnoma onemoglemu tovarišu nakazala stalna podpora, dvema vdovama rajnih tovarišev so se nakazale podpore iz podpornega sklada.

Vaje v društvu so se vršile v treh četah. Prva četa je imela 10, druga 12 in tretja 14 vaj. Strojniki so imeli s parno brizgalno četvero vaj. Skupne redovne vaje je vodil tovariš Pip. Ogenj je bil v preteklem letu signaliziran 15krat. Štirje slučaji se morajo uvrstiti med večje požare, in sicer ogenj v tovarni za lep, ogenj na Ilovici, ogenj v Vodmatu in ogenj v Lichtenthurnovem zavodu. Pri vseh požarih je društvo pokazalo svojo spretnost in vzorno disciplino.

H koncu naj še omenim, da je bil reševalni oddelek društva v preteklem letu klican 717krat na pomoč, da je vestno vršil svoj vzvišeni posel in da je utrenil marsikatero solzno oko.

Iz računskih zaključkov posnemamo nastopno: Društvena blagajna je imela 9494 K 98 v dohodkov in ravno toliko stroškov. Bolniški blagajni se ni moglo od božičnice izplačati ničesar in na račun dolga se je izplačalo namestu 1000 K le 340 K 68 v; to pa zato, ker je deželni odbor že drugo leto izostal s prispevkom iz gasilskega sklada. Podporni sklad izkazuje 855 K 60 v dohodkov in 86 K 26 v stroškov. Z lanskim in letošnjim prebitkom ima sklad 9596 K 06 v premoženja. Bolniška blagajna je imela 1166 K 68 v dohodkov in 1735 K 90 v stroškov. Premoženje blagajne znaša 27.181 K 61 v. Avtosklad znaša 737 K 50 v denarju in 500 K v terjatvi. Nabrani sklad znaša K 40:82.

Premoženje vseh blagajen znaša 38.055 K 99 v, dolgovi pa 3590 K 28 v. V novi odbor so bili izvoljeni tovariši: Jos. Turk za načelnika, Ant. Dintar za podnačelnika, Al. Pip za tajnika, Fr. Barle in Ant. Leutbeg za blagajnike, Tom Kavčič, Ant. Kavčič, Fr. Furlan kot četopoveljniki za odbornike, Ant. Kadunc, Maks Levč, K. Štrukelj za namestnike tajnika in blagajnikov. Pregledovalci računov so tov. Speil, Jezeršek in Puhar, vodja zdravniškega oddelka tov. dr. Jer. Demšar.

Literatura in kritika.

Češki Hasič. Zemská ustřední hasičská jednota kral. Českého izda za leto 1915. tretji letnik rodbinskega koledarja »Češki Hasič«. Koledar, kakor zatrjujejo češki listi, bo krasna knjiga, ki se ne sme pogrešati pri nobenem češkem gasilnem društvu. Cena bo 65 v, vezana 90 v. Ker je »Češki Hasič« tudi za nas priročna knjiga, jo priporočamo našim gasilnim društvom. Naročila sprejema g. Karol Havlika, ředit. škol v Kobylišich v Pragi.

Razne stvari.

† **Josip Absac.** Dne 14. maja t. l. došla nam je iz Karlovca žalostna vest, da je načelnik tamkajšnjega gasilnega društva Josip Absac izdihnil svojo blago dušo. Rajnik, skrajno ljubezniv in prikupljiv, je bil eden najmarkantnejših oseb v hrvatskem gasilstvu; deloval je z mladeniško navdušenostjo ne le za karlovško gasilno društvo, delal je za hrvatsko in slovansko gasilstvo vobče. Absac je bil zbog svojega delovanja znan v svoji domovini, znan je bil pri nas Slovincih in znan je bil pri naših severnih bratih. Lahka Ti bodi domača gruda!

Motorne brizgalne v Združenih državah. V Združenih državah v Severni Ameriki imajo toliko motornih brizgalen v rabi, da se jim ostale države niti od daleč primerjati ne morejo. Koncem leta 1913. je imelo 820 mestnih uprav: 2189 motornih brizgalen v vrednosti 43 milijonov kron. Največ motornih brizgalen je v državi New York. Tu ima 66 mestnih uprav 256 motornih brizgalen, sam New York jim ima 124.

Ustredna hasičska jednota kral. Českého je na svojem občnem zboru dne 17. maja 1914 izvolila za podstarosto doslejnjega tajnika tov. Adolfa Seidla iz Nachoda, za tajnika pa tov. Josipa Machačka iz Javornice. Jednota ima s 15. majem: 134 žup, 4049 gasilnih društev s 117.249 člani. Dohodki znašajo 40.738 K 91 v in prebitek 11.366 K 55 vinarjev.

Žrtev poklica. Pred kratkim je izbruhnil v Parizu velik požar. Gasilci so delali na vse pretege, da bi omejili požar, pri tem pa je padel gasilski častnik v 2 m globok jarek, iz katerega so ga izvlekli z največjo težavo. Častnik se je neznansko pobil, da je v kratkem izdihnil.

Grozna posledica ognja. Dva Angleža prišla sta v Djokjokrato na Javi, da bi imela par gledaliških predstav. Na podu, kjer se je imela vršiti predstava, se je zbralo veliko število domačinov. Ravno, ko se je imela pričeti predstava se vname filem in v trenutku je bilo celo poslopje v plamenu. Nastala je gnječja in kar v gnječji niso pohodili in zmečkali, je poginilo v ognju. Poleg obeh Angležev je pogorelo nad 50 oseb. Pri takih prireditvah in povesod, kjer se zbira več ljudi, bi se morale vrata vedno ven odpirati. Previdnost je pol rešitve.

Jubilej hrvatskega gasilstva. Prvo hrvatsko gasilno društvo je bilo osnovano leta 1864. v Varaždinu ter je najstarejše gasilno društvo na slovanskem jugu. Dne 15. in 16. avgusta tega leta bo proslavljalo to društvo 50letnico svojega obstoja ter bodo svečanosti, ki je obenem jubilej hrvatskega gasilstva, prisostvovala mnogobrojna hrvatska odposlanstva in so obljubila tudi slovenska, srbska in češka gasilna društva sodelovanje. Mesto Varaždin, ki je znano po svojem rodoljubju in gostoljubnosti, se pripravlja, da to proslavo dostojno proslavi in goste čim lepše sprejme.

Pogovori.

Gasilnemu društvu v M.: Terorizma ne prenašamo in ga tudi nikomur ne obešamo. Najpreje trezno premišljujte, potem ukrepajte.

Radovednim gasilcem v K.: Deželni odbor je dovolil: a) septembra 1913: podobčini Rosalnice v gasilske name- ne 300 K, pod pogojem, da pristopi k »Deželni gasilski zvezi«; gasilnemu društvu v Grmovljah 1000 K, izplačljivo v dveh obrokih; gasilnemu društvu v Kandiji 33% na dolg 7892 K, t. j. približno 2630 K, izplačljivo v treh letih. Enako se dovoli podpora gasilnemu društvu v Vipavi in Brusnicah; b) zopet septembra 1913: gasilnemu društvu v Vavti vasi 500 K; c) novembra 1913: gasilnemu društvu v Vrhpolju 33% v pokritje dolga; gasilnemu društvu v Št. Rupertu 400 K; v Sv. Gregorju 400 K; v Tuhinju 300 K in 33% za gasilski dom. Dalje vam je itak znano. Da ste

podpore potrebni, vrnjemo — da jo zaslužite, vrnjemo — da jo dobite, ne vrnjemo.

Tovarišu F. P. v Ž.: Podstarosta Slovanske gasilske zveze tov. Barle je glasoval za to, da se frekventantom gasilske šole v Pragi povrnejo vozni stroški iz Slovanske zveze, drugi stroški iz deželnih zvez.

Tovarišu I. K. v T.: Poznamo šibek in močen električni tok. Šibek tok ima manj kot 250 volt — močen nad 250 volt. Električna naprava s 65 voltami je že nevarna, po okolnostih smrtonosna. Električne naprave so na vlažnih krajih, kakor v hlevih, kletih, pralnicah itd. nevarne, zlasti, če se jih dotakneš z mokro roko. Najšibkejšje napeljave, kot telefon, električni zvonci, signali niso nevarni, če niso v zvezi z močnejšim tokom. Cestne železnice imajo po 500—600 volt, so pa tudi napeljave, ki imajo 3000 do 60.000 volt. Svarila na drogih toraj niso brez pomena.

Velika zaloga modnega
blaga

Feliks Urbanc

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta
pri Frančiškanski cerkvi.

Blago za gasilske kroje (uni-
forme), sukneno in platneno,
različne kakovosti.
Za gasilna društva lahki pla-
čilni pogoji.

Izgotovljene obleke in suknje

za moške, ženske, dečke in otroke dobite
v obilni izbiri po zanesljivo nizkih cenah v
manufaktorni in konfekcijski trgovini

„Pri Škofu“

v Ljubljani „Pred Škofijo“ št. 3, Medarska ulica,
Lingerjeva ulica (podružnica tvrde R. Miklauc).

Velika izbira blaga za obleke, za perilo, postelje,
odeje itd. — Na željo izgotavlja se obleka tudi po
lastnemu krojaču. — Cenik razpošilja se na zahtevo
poštne prosto.

Brizgalnice

najnovejše vrste in vse gasilske potrebščine

kupujte samo pri

Prvi hrvatski tovarni za stroje in livarni železa d. d.
v Zagrebu.

Cenovnik brezplačen. — Obisk društev na lastne stroške.

FR. P. ZAJEC,
Ljubljana, Stari trg 9.
Optik. — Strokovnjak.

Očala ščipalniki, toplo-
meri, barometri, daljno-
gledi itd.

Z elektr. obrat. moderno
urejena delavnica.

Prvi, edini slov. optičn. cenik
dobi vsakdo zastoj.

Tovarniška zaloga
pripoznana najboljših

švicarskih ur

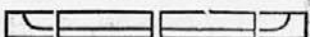
kakor vse druge
zlatnine in srebrnine.

Postrežba točna.

Cene solidne.

Fr. P. Zajec,
Ljubljana.

Cenik brezplačno!

Jernej Ložar, Ljubljana

krojaški mojster - Sv. Petra cesta 22

priporoča

svojo krojaško delavnico za izdelavo
uniformskih oblek
za požarno brambo.

Solidno delo.

Finu kroj.

Točna postrežba. Nizke cene.

KETTE
LJUBLJANA

Franca Jožefa cesta 3.

Specialna trgovina klobukov, če-
pic, kravat, perila in vseh drugih
potrebščin za gospode in dečke.

Lastna tovarna ur
:: v švici. ::

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova ulica 1
(nasproti frančiškanske cerkve).

POSREDOVANJE V PROMETU STARIH UROV

'UNION' ure najboljše in
najbolj natančne

Zlatnina. Srebrnina.

Zahtevajte moj glavni CENIK
zastoj in poštne prosto.

Oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski
firnež, karbolneje za drevesa, mavec (gips) za
podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor
tudi vseh vrst mazila in olja za stroje priporoča

A. ZANKL sinovi

c. in kr. dvorni založniki.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev,
:: lakov in steklarskega kleja v Ljubljani. ::

Zahtevajte cenike.

Zahtevajte cenike.

Mestna hranilnica ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica 3.

Največja slovenska hranilnica.

Denarnega prometa

koncem leta 1913 . K 700,000.000.—

Vlog „ 43,500.000.—

Rezervnega zaklada 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obre-
stuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je **pupilarno**
varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčenje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Konfekcijska trgovina

Maček & Ko.

založniki c. kr. priv. juž. železnice

Ljubljana

Franca Jožefa cesta števil. 3

priporoča veliko izbero spomladan-
skih novosti za gospode in dečke.

Obleke po meri.

Strogo reelna postrežba. Najnižje cene.

Adalbert Kassig

Ljubljana, Židovska ulica

Zavod za uniforme, krznar in izdelovatelj čepic.

Priporoča svojo največjo zalogo raznovrstnih uniformskih predmetov za gasilna društva. Posebno opozarjam na moje nepremočljive naramnice za moštvo, ki ohranijo vedno svojo obliko. Največja zaloga vsakovrstnih uniformskih predmetov za uradnike, vojake, železničarje, orožnike itd. Prodaja častnih kolajn in jubilejnih križcev, prodaja raznih trakov za častne znake.

Ceniki uniformskih predmetov za gasilna društva zastoj in poštne prosto.

Nakup vsakovrstnih kož od divjačine po najvišji ceni.

Lastna delavnica.

Postrežba točna.

Cene
nizke.

Učiteljska tiskarna

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Frančiškanska ulica šte. 6

priporoča slavnim županstvom ter vsem
:: c. kr. in drugim javnim uradom svojo ::

popolno zalogo

uradnih tiskovin

slavnim hranilnicam in posojilnicam se priporoča tudi v izvrševanje hranilnih knjižic; slavnim gasilskim, narodnim in drugim društvom v izvrševanje vabil, pravil, plakatov, diplom, ki jih izvršuje v navadnem ali v večbarvnem tisku najokusneje.

Postrežba točna in solidna.

Cene zmerne.

Pozor! Pozor!

Gasilna društva!

Glavna zaloga in lastno izdelovanje vseh potrebščin za gasilna društva kakor:

pasove, naramnice, rokavice, signalne rogo-ve, hupne

piščalke, vrvice, vrvi za plezalce, cevi, cevne obveze

čelade, čepice, sekirice, kupke zlate in usnjate

ovijaki, bakle, platneni vedri, cvilh itd.

Sploh vse v gasilna društva spadajoče predmete. Vzorci cevi, kakor cvilh za delavne obleke na razpolago. — Dalje, prevzema trdka tudi popravilo poškodovanih čelad in sekiric!

Obilnim cenjenim naročbam se priporoča

Benedikt & Co.

Ustanovitev trdke 1830.

Ljubljana. Ljubljana.

Ustanovljena leta 1869.

Mnogoštevilnokrat odlikovana tovarna gasilnega orodja trdke

Konrad Rosenbauer

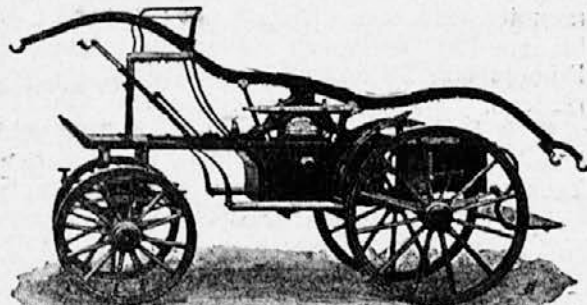
v Lincu ob Donavi.

Zastopnik

Fran Samsa v Zagrebu

Gunduličeva ulica št. 21.

Telefon šte. 1586.

Priporoča se vsem cenjenim gasilnim društvom, občinam in tovarnam za cenjena naročila vseh potrebščin

gasilnih predmetov.

Bencinomotornih brizgalnic najnoveji sestav, koji vse ostale prekaša, parnih brizgalnic, voznihi brizgalnic, patentirano snemalko „Triumf“. Velika zaloga predmetov za osobne opreme, sanitetno orodje, izvrstne cevi, čelade, pasove, elegantne sekirice, čepice itd.

Najpovolnejši plačilni pogoji.

Najstarejši strokovni zavodi v Avstriji.

Osrednja prodajalnica

**brizgalen, gasilskih potrebščin, telovadnega orodja
in avtomobilov**

Tovarne:

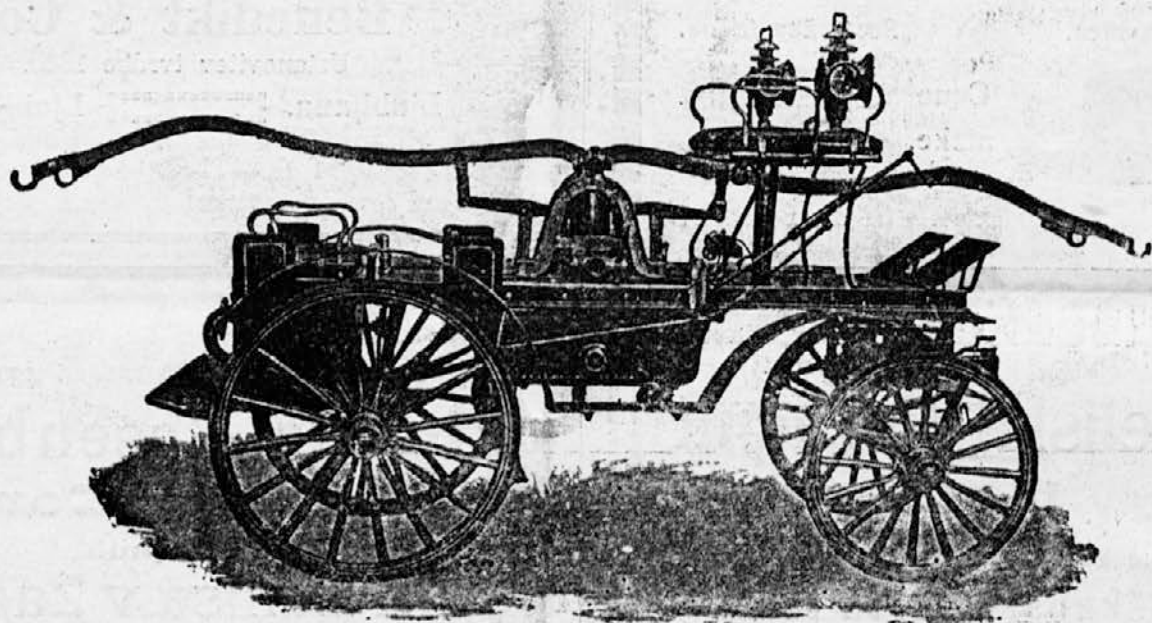
R. A. Smekal, Smichov.
V. J. Stratilek, Vis. Myto.
V. K. Šmakal, Praga.

Praga-Smichov
zadruga z omejenim jamstvom.

Telefon št. 1722.

Naslov za brzojavke:
Gasilska prodajalnica,
— Smichov. —

Priporoča vsem c. kr. oblastim, občinam in gasilnim društvom, razne brizgalne, tehnične in gospodarske troje vsake vrste in velikine, cevi in razne lestve, itd. — Telovadno orodje za šole in društva, motore acetilinske aparate itd.

Najnovejši izum trdnice so brizgalnice, ki zajemajo in mečejo vodo z desne in leve strani ter imajo ravnotež tako sestavljen, da potrebuje stroj 40% manj delavske moči nego stroji ostalih trdnic. Ta izum je bil leta 1903 odlikovan v Pragi na razstavi z največjo nagrado: zlato kolajno in diplomu. Na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Hrvaškem in ostalih deželah je prodanih teh strojev že nad 100 ter ima od različnih gasilnih društev zelo laskava izpričevala.

Podružnica v Zagredu je prodala takih brizgalnic na Kranjskem za kraje: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela, Zgornja Šiška, Dravlje, Idrija, Predoslje, Sora, Stob, Trzin, Žabnica, Royte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valtavas in Št. Peter pri Rudolfovem;

na Štajerskem: Ojstrškava, Gomilsko, Okoslavci, Možganji in Prekopa;

na Primorskem: Kobarid, Idrija in B. vec;

na Hrvaškem: Ravnogora, Delnice, Lipk, Dolnja Stubica, Požega, Kešinci, Samobor, Vrginmost, Lokve, Gradec, Ludina, Vrbovec, Koprivnica, Pakrac, Popovača, S. Pažova, Dugoselo, Hlebenje in Sv. Ana.

Razen teh strojev izdelujemo zelo praktične male brizgalnice „univerzal“ na dveh ali na štirih kolesih, ki so za prvo pomoč prav praktične, bodisi za gasilna društva bodisi za občine, ki imajo malo denarnih sredstev.

Dalje izdeluje trdnica vse ostalo gasilno orodje in potrebščine kakor čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavske in paradne obleke, čepice in gasilna znamenja po najnižjih cenah.

Občinam in gasilnim društvom olajšalni plačilni pogoji na obroke. — Za vse stroje se jamči pet let.